



ΚΑΘΑΡΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΕΤΟΥΣ 2023 (προσωρινά στοιχεία)

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ανακοινώνει προσωρινά στοιχεία αναφορικά με τις καθαρές κοινωνικές παροχές (Net Social Protection Benefits, NSPBs ή απλώς NET) στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ολοκληρωμένων Στατιστικών Κοινωνικής Προστασίας (ESSPROS-European System of Integrated Social Protection Statistics), για το έτος 2023.

Οι καθαρές κοινωνικές παροχές (NET) αποτελούν μία από τις τρεις ενότητες (modules)¹ του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ολοκληρωμένων Στατιστικών Κοινωνικής Προστασίας (ESSPROS). Η ενότητα αυτή παρουσιάζει τις δαπάνες κοινωνικής προστασίας απαλλαγμένες από φόρους και κοινωνικές εισφορές, στοχεύοντας έτσι σε μια πιο αξιόπιστη σύγκριση των δαπανών κοινωνικής προστασίας μεταξύ των χωρών της Ευρώπης. Στην ενότητα των καθαρών κοινωνικών παροχών μόνο τα ποσά των ποσοτικών στοιχείων του ESSPROS (Core System)² που αφορούν στις παροχές σε χρήμα (in cash) απαλλάσσονται από φόρους και εισφορές, ενώ τα ποσά των παροχών σε είδος (in kind) παραμένουν αναλλοίωτα.

Για το 2023 το σύνολο των καθαρών παροχών για την κοινωνική προστασία παρουσίασε αύξηση κατά 5,8%, ενώ το 2022 η αντίστοιχη αύξηση ήταν 1,9% (Πίνακας 1).

Πίνακας 1. Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας ανά λειτουργία 2021-2023 (σε εκατ. ευρώ)

Λειτουργίες	Καθαρές Κοινωνικές Παροχές (NET)			Ποσοστιαία (%) μεταβολή	
	2021*	2022*	2023	2022/2021	2023/2022
Ασθένεια	10.762,6	11.293,2	12.045,5	4,9	6,7
Αναπηρία	1.831,0	1.821,1	1.912,7	-0,5	5,0
Γήρας	22.061,5	22.245,2	23.832,7	0,8	7,1
Χηρεία	4.186,5	4.217,0	4.531,0	0,7	7,4
Οικογένεια/τέκνα	2.553,7	2.740,3	2.511,9	7,3	-8,3
Ανεργία	1.877,0	1.799,4	2.047,2	-4,1	13,8
Στέγαση	388,1	405,3	383,3	4,4	-5,4
Κοινωνικός Αποκλεισμός	808,7	785,7	655,2	-2,8	-16,6
Σύνολο	44.469,2	45.307,3	47.919,5	1,9	5,8

* Αναθεωρημένα στοιχεία

Οι καθαρές κοινωνικές παροχές καταγράφονται και παρουσιάζονται συγκεντρωτικά και αναλυτικά, ανά λειτουργία, σύμφωνα με τον Κανονισμό 458/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τους εφαρμοστικούς Κανονισμούς 263/2011 και 110/2011.

Πληροφορίες για μεθοδολογικά θέματα:

Διεύθυνση Τομεακών Στατιστικών
Τμήμα Στατιστικών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας
Κερασίδου Όλγα
Τηλ.: 213 135 2961, 2136
e-mail: esspros@statistics.gr

Πληροφορίες για παροχή δεδομένων:

Τηλ. 213 135 2022, 2310, 2308
e-mail: data.dissem@statistics.gr

¹ Οι τρεις ενότητες του ESSPROS αφορούν στο Βασικό Σύστημα (Core System), στις Καθαρές Παροχές Κοινωνικής Προστασίας (NET) και στους Δικαιούχους Σύνταξης (Pension Beneficiaries)

² Για το βασικό σύστημα βλέπε Ανακοίνωση ESSPROS «Στατιστικές Συστήματος Κοινωνικής Προστασίας»
<http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SHE24/>

Στην Ελλάδα η εκτίμηση των μέσων συντελεστών φορολόγησης (AITR)³ και κοινωνικών εισφορών (AISCR)³ για τον υπολογισμό των καθαρών κοινωνικών παροχών, βασίζεται αποκλειστικά στα στοιχεία της ετήσιας έρευνας της ΕΛΣΤΑΤ που αφορά στο Εισόδημα και τις Συνθήκες Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC). Σύμφωνα με τη μεθοδολογία της έρευνας, η έννοια των καθαρών παροχών στην Ελλάδα για τα έτη 2021-2023 αφορά σε έξι (6) από τις οκτώ (8) λειτουργίες, στις οποίες χωρίζονται οι δαπάνες κοινωνικής προστασίας κατά το ESSPROS, καθώς οι παροχές που αφορούν στη λειτουργία της στέγασης διατίθενται μόνο σε είδος, ενώ οι παροχές για τον κοινωνικό αποκλεισμό που διατίθενται σε χρήμα δεν υπόκεινται σε φορολογία ή/και σε κοινωνικές εισφορές.

Το ύψος των καθαρών παροχών συνολικά και ανά λειτουργία για τα έτη 2021 έως 2023, όπως επίσης και η ποσοστιαία μεταβολή τους παρουσιάζονται στον Πίνακα 1. Από τη σύγκριση των δαπανών του έτους 2023 σε σχέση με τις αντίστοιχες του έτους 2022, προκύπτει ότι οι καθαρές δαπάνες αυξήθηκαν για το σύνολο των λειτουργιών κατά 5,8%, ωστόσο οι λειτουργίες της οικογένειας/τέκνων, της στέγασης και του κοινωνικού αποκλεισμού παρουσίασαν μείωση κατά 8,3%, 5,4% και 16,6% αντίστοιχα. Κατά την αντίστοιχη σύγκριση των ετών 2022 προς 2021, οι συνολικές παροχές παρουσίασαν αύξηση 1,9%, οι παροχές για τη λειτουργία της οικογένειας/τέκνων και στέγασης παρουσίασαν αύξηση κατά 7,3% και 4,4% αντίστοιχα. Ενώ η λειτουργία του κοινωνικού αποκλεισμού παρουσίασε μείωση κατά 2,8%. Από τις υπόλοιπες λειτουργίες:

- Ασθένεια: οι καθαρές δαπάνες το 2023 αυξήθηκαν κατά 6,7% σε σχέση με το 2022, ενώ το 2022 η αντίστοιχη αύξηση ήταν 4,9% σε σχέση με το 2021
- Αναπηρία: οι καθαρές δαπάνες το 2023 παρουσίασαν αύξηση κατά 5,0%, σε σχέση με το 2022, ενώ το 2022 μειώθηκαν κατά 0,5% σε σχέση με το 2021
- Γήρας: οι καθαρές δαπάνες το 2023 παρουσίασαν αύξηση κατά 7,1%, σε σχέση με το 2022, ενώ το 2022 η αντίστοιχη αύξηση ήταν 0,8% σε σχέση με το 2021.
- Χηρεία: οι καθαρές δαπάνες το 2023 παρουσίασαν αύξηση κατά 7,4%, σε σχέση με το 2022, ενώ το 2022 η αντίστοιχη αύξηση ήταν 0,7% σε σχέση με το 2021.
- Ανεργία: οι καθαρές δαπάνες το 2023 παρουσίασαν αύξηση κατά 13,8%, σε σχέση με το 2022, ενώ το 2022 υπήρξε μείωση κατά 4,1% σε σχέση με το 2021

Στον Πίνακα 2 παρουσιάζεται το ποσοστό των καθαρών κοινωνικών παροχών σε σχέση με τις μικτές κοινωνικές παροχές (Gross) ανά λειτουργία για τα έτη 2021 έως 2023. Συνολικά για το έτος 2021 το 91,4% των κοινωνικών παροχών αποτελούσαν καθαρές κοινωνικές παροχές, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό αφορούσε σε κρατήσεις εισφορών ή/και φορολογίας. Το ποσοστό αυτό στο σύνολο των λειτουργιών, μειώθηκε κατά το έτος 2022 σε 91,2% και το 2023 αυξήθηκε από το 91,2% στο 91,5%. Το ποσοστό των καθαρών κοινωνικών παροχών σε σχέση με τις μικτές κοινωνικές παροχές, αυξήθηκε το 2023 σε σχέση με το 2022, στις λειτουργίες της ασθένειας, του γήρας και της χηρείας με τα ποσοστά να ανέρχονται σε 99,6%, 87,1% και 86,1% αντίστοιχα. Η λειτουργία της ασθένειας είναι αυτή, που το ποσοστό των καθαρών κοινωνικών παροχών είναι σχεδόν ταυτόσημο με τις μικτές κοινωνικές παροχές, με ποσοστά 99,3%, 99,3% και 99,6% για τα έτη 2021, 2022 και 2023 αντίστοιχα. Η λειτουργία της χηρείας έχει το μικρότερο ποσοστό καθαρών κοινωνικών παροχών σε σχέση με τις μικτές κοινωνικές παροχές σε όλη τη τριετία 2021-2023 με ποσοστά 86,8%, 85,9% και 86,1% αντίστοιχα.

Πίνακας 2. Ποσοστό Καθαρών Παροχών Κοινωνικής Προστασίας σε σχέση με τις μικτές Κοινωνικές Παροχές (Gross) ανά λειτουργία, 2021-2023

Λειτουργίες	Ποσοστό Καθαρών Κοινωνικών Παροχών (NET) σε σχέση με τις μικτές Κοινωνικές Παροχές (Gross)		
	2021*	2022*	2023
Ασθένεια	99,3%	99,3%	99,6%
Αναπηρία	96,0%	95,7%	96,1%
Γήρας	86,9%	86,5%	87,1%
Χηρεία	86,8%	85,9%	86,1%
Οικογένεια/τέκνα	98,5%	98,6%	98,6%
Ανεργία	98,7%	99,0%	98,0%
Στέγαση	100,0%	100,0%	100,0%
Κοινωνικός Αποκλεισμός	100,0%	100,0%	100,0%
Σύνολο	91,4%	91,2%	91,5%

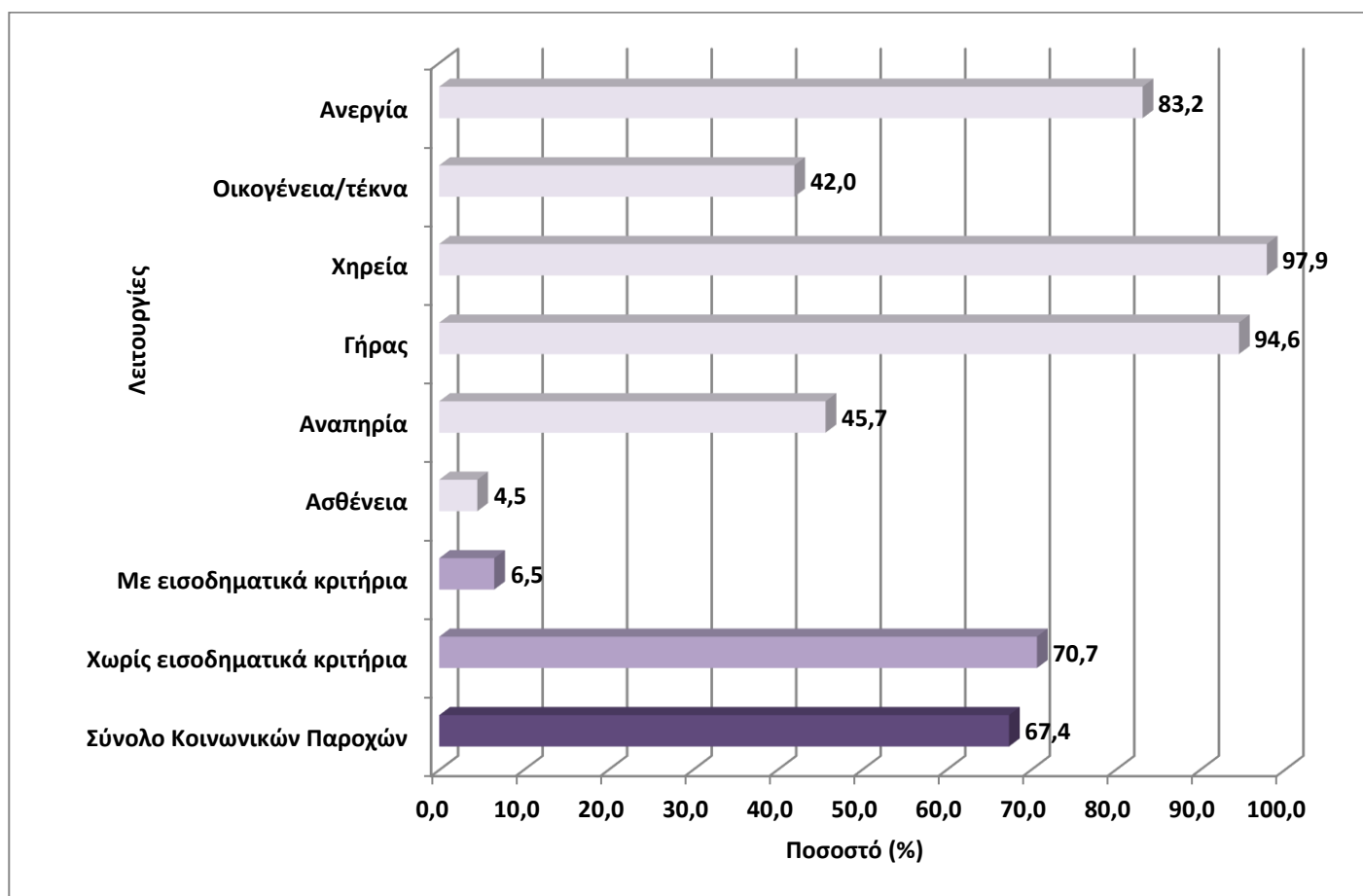
* Αναθεωρημένα στοιχεία

Στο διάγραμμα 1 παρουσιάζονται τα ποσοστά των κοινωνικών παροχών που υπόκεινται σε φόρους ή/και εισφορές, τόσο στο σύνολο όσο και ανά λειτουργία. Το 2023, ποσοστό των συνολικών κοινωνικών παροχών που υπόκεινται σε φόρους ή/και εισφορές αποτελεί το 67,4%. Οι παροχές, που χορηγούνται χωρίς εισοδηματικά κριτήρια, κατά 70,7% υπόκεινται σε φόρους ή/και εισφορές, αντίθετα για αυτές που η χορήγησή τους ορίζεται βάσει εισοδηματικών κριτηρίων το αντίστοιχο ποσοστό τους είναι 6,5%. Οι κοινωνικές παροχές των λειτουργιών της ασθένειας και της οικογένειας είναι αυτές με τα μικρότερα ποσοστά παροχών που υπόκεινται σε φόρους ή/και εισφορές με ποσοστά 4,5% και 42,0%, αντίστοιχα. Αντίθετα, οι λειτουργίες της χηρείας και του

³ AITR = Average Itemised Tax Rate, AISCR = Average itemised Social Contribution Rate (βλ. Επεξηγηματικές Σημειώσεις).

γήρας είναι αυτές με τα μεγαλύτερα ποσοστά παροχών που υπόκεινται σε φόρους ή/και εισφορές με ποσοστά 97,9% και 94,6% αντίστοιχα.

Διάγραμμα 1. Ποσοστό (%) Παροχών Κοινωνικής Προστασίας (Gross) που υπόκεινται σε φόρους ή/και εισφορές συνολικά και ανά λειτουργία για το 2023.



Οι Πίνακες 3 έως 8 παρουσιάζουν αναλυτικά, ανά κωδικό ESSPROS, τις καθαρές κοινωνικές παροχές για κάθε λειτουργία με τις αντίστοιχες ποσοστιαίες μεταβολές για τα έτη 2021 έως 2023.

Πίνακας 3. Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας για την ασθένεια, 2021 – 2023 (σε εκατ. ευρώ)

	2021*	2022*	2023	Μεταβολή (%) 2022/2021	Μεταβολή (%) 2023/2022
Παροχές κοινωνικής προστασίας- Ασθένεια	10.762,60	11.293,21	12.045,53	4,9	6,7
Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	10.743,58	11.274,07	12.026,14	4,9	6,7
Παροχές σε χρήμα	499,23	520,70	596,14	4,3	14,5
Περιοδικές	369,66	391,34	496,69	5,9	26,9
Επίδομα ασθένειας	369,66	391,34	496,69	5,9	26,9
Άλλες παροχές σε χρήμα	0,00	0,00	0,00		
Εφάπαξ	129,57	129,36	99,45	-0,2	-23,1
Άλλες εφάπαξ παροχές	129,57	129,36	99,45	-0,2	-23,1
Παροχές σε είδος	10.244,35	10.753,37	11.430,00	5,0	6,3
Νοσοκομειακή περίθαλψη	5.568,33	5.739,08	6.137,93	3,1	6,9
Άμεση παροχή	5.415,06	5.592,83	5.963,79	3,3	6,6
Αποζημίωση δαπανών	153,27	146,25	174,14	-4,6	19,1
Έξω - νοσοκομειακή περίθαλψη	4.584,05	4.907,79	5.175,75	7,1	5,5
Άμεση παροχή φαρμακευτικών προϊόντων	2.291,55	2.407,09	2.643,46	5,0	9,8
Άλλη άμεση παροχή	1.799,48	1.829,60	1.994,71	1,7	9,0
Άλλες αποζημιώσεις	493,03	671,10	537,57	36,1	-19,9
Άλλες παροχές σε είδος	91,96	106,50	116,32	15,8	9,2
Με βάση εισοδηματικά κριτήρια (χαμηλά εισοδήματα)	19,03	19,14	19,39	0,6	1,3
Παροχές σε χρήμα	0,00	0,00	0,00		
Παροχές σε είδος	19,03	19,14	19,39	0,6	1,3

* Αναθεωρημένα στοιχεία

Πίνακας 4. Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας για την αναπηρία, 2021 – 2023 (σε εκατ. ευρώ)

	2021*	2022*	2023	Μεταβολή (%) 2022/2021	Μεταβολή (%) 2023/2022
Παροχές κοινωνικής προστασίας Αναπηρία	1.831,05	1.821,10	1.912,73	-0,5	5,0
Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	1.828,07	1.816,70	1.907,60	-0,6	5,0
Παροχές σε χρήμα	1.761,79	1.749,34	1.837,75	-0,7	5,1
Περιοδικές	1.759,72	1.746,83	1.834,69	-0,7	5,0
Συντάξεις αναπηρίας	871,59	820,38	831,59	-5,9	1,4
Λοιπά Προνοιακά επιδόματα	888,13	926,46	1.003,10	4,3	8,3
Εφάπαξ	2,06	2,50	3,06	21,4	22,1
Άλλες εφάπαξ παροχές σε χρήμα	2,06	2,50	3,06	21,4	22,1
Παροχές σε είδος	66,28	67,36	69,85	1,6	3,7
Αποκατάσταση - επανένταξη	66,28	67,36	69,85	1,6	3,7
Με βάση εισοδηματικά κριτήρια (χαμηλά εισοδήματα)	2,65	2,98	3,32	12,3	11,4
Παροχές σε χρήμα	0,00	0,00	0,00		
Παροχές σε είδος	2,98	4,40	5,13	47,9	16,5

* Αναθεωρημένα στοιχεία

Πίνακας 5. Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας για το γήρας, 2021 – 2023 (σε εκατ. ευρώ)

	2021*	2022*	2023	Μεταβολή (%) 2022/2021	Μεταβολή (%) 2023/2022
Παροχές κοινωνικής προστασίας- Γήρας	22.061,53	22.245,22	23.832,74	0,8	7,1
Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	21.931,16	22.108,32	23.690,31	0,8	7,2
Παροχές σε χρήμα	21.931,16	22.108,32	23.690,31	0,8	7,2
Περιοδικές	20.816,14	20.611,40	21.928,70	-1,0	6,4
Συντάξεις γήρατος	20.816,14	20.611,40	21.928,70	-1,0	6,4
Εφάπαξ	1.115,02	1.496,92	1.761,61	34,2	17,7
Άλλες εφάπαξ παροχές σε χρήμα	1.115,02	1.496,92	1.761,61	34,2	17,7
Παροχές σε είδος	0,00	0,00	0,00		
Με βάση εισοδηματικά κριτήρια (χαμηλά εισοδήματα)	130,37	136,90	142,43	5,0	4,0
Παροχές σε χρήμα	128,62	134,94	139,93	4,9	3,7
Παροχές σε είδος	1,75	1,96	2,50	11,7	27,8

* Αναθεωρημένα στοιχεία

Πίνακας 6. Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας για τη χηρεία, 2021 – 2023 (σε εκατ. ευρώ)

	2021*	2022*	2023	Μεταβολή (%) 2022/2021	Μεταβολή (%) 2023/2022
Παροχές κοινωνικής προστασίας- Χηρεία	4.186,48	4.217,05	4.531,00	0,7	7,4
Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	4.186,40	4.216,98	4.530,95	0,7	7,4
Παροχές σε χρήμα	4.088,13	4.120,93	4.435,74	0,8	7,6
Περιοδικές	4.080,96	4.109,17	4.420,74	0,7	7,6
Συντάξεις χηρείας	4.080,96	4.109,17	4.420,63	0,7	7,6
Άλλες περιοδικές παροχές σε χρήμα	0,00	0,00	0,11		
Εφάπαξ	7,17	11,77	15,00	64,2	27,5
Επιδόματα θανάτου	0,00	0,00	1,01		
Άλλες εφάπαξ παροχές σε χρήμα	7,17	11,77	13,99	64,2	18,9
Παροχές σε είδος	98,27	96,05	95,21	-2,3	-0,9
Έξοδα κηδείας	98,27	96,05	95,21	-2,3	-0,9
Άλλες παροχές σε είδος	0,00	0,00	0,00		
Με βάση εισοδηματικά κριτήρια (χαμηλά εισοδήματα)	0,08	0,06	0,05	-15,6	-24,3
Παροχές σε χρήμα	0,08	0,06	0,05	-15,6	-24,3
Παροχές σε είδος	0,00	0,00	0,00		

* Αναθεωρημένα στοιχεία

Πίνακας 7. Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας για την οικογένεια/τέκνα, 2021 – 2023 (σε εκατ. ευρώ)

	2021*	2022*	2023	Μεταβολή (%) 2022/2021	Μεταβολή (%) 2023/2022
Παροχές κοινωνικής προστασίας- Οικογένεια/Τέκνα	2.553,68	2.740,27	2.511,85	7,3	-8,3
Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	927,91	915,73	1.044,46	-1,3	14,1
Παροχές σε χρήμα	922,99	908,98	1.037,58	-1,5	14,1
Περιοδικές	846,51	841,37	917,27	-0,6	9,0
Επίδομα μητρότητας	256,48	238,22	229,51	-7,1	-3,7
Γονική παροχή	276,03	291,34	365,76	5,5	25,5
Οικογενειακό επίδομα και άλλες παροχές	313,99	311,81	322,00	-0,7	3,3
Εφάπαξ	76,49	67,62	120,31	-11,6	77,9
Επίδομα τοκετού	0,62	0,55	0,25	-11,5	-55,3
Άλλες εφάπαξ παροχές σε χρήμα	75,87	67,07	120,06	-11,6	79,0
Παροχές σε είδος	4,91	6,75	6,88	37,4	1,9
Άλλες παροχές σε είδος	4,91	6,75	6,88	37,4	1,9
Με βάση εισοδηματικά κριτήρια (χαμηλά εισοδήματα)	1.625,78	1.824,53	1.467,39	12,2	-19,6
Παροχές σε χρήμα	1.425,66	1.652,73	1.310,91	15,9	-20,7
Παροχές σε είδος	200,12	171,81	156,48	-14,1	-8,9

* Αναθεωρημένα στοιχεία

Πίνακας 8. Καθαρές παροχές κοινωνικής προστασίας για την ανεργία, 2021 – 2023 (σε εκατ. ευρώ)

	2021*	2022*	2023	Μεταβολή (%) 2022/2021	Μεταβολή (%) 2023/2022
Παροχές Κοινωνική Προστασίας-Ανεργία	1.877,02	1.799,39	2.047,23	-4,1	13,8
Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	1.807,86	1.755,29	2.032,81	-2,9	15,8
Παροχές σε χρήμα	1.733,29	1.684,94	1.682,94	-2,8	-0,1
Περιοδικές	1.094,31	1.055,02	1.217,89	-3,6	15,4
Επίδομα ανεργίας	1.088,15	1.054,92	1.217,89	-3,1	15,4
Αποζημιώσεις πρόωρης αποχώρησης για λόγους αγοράς εργασίας	6,17	0,10	0,00	-98,3	-100,0
Εφάπαξ	638,98	629,92	465,05	-1,4	-26,2
Αποζημιώσεις εξαιτίας απόλυσης από την εργασία	537,31	535,89	409,93	-0,3	-23,5
Άλλες παροχές σε χρήμα	101,67	94,03	55,12	-7,5	-41,4
Παροχές σε είδος	74,57	70,36	349,87	-5,7	397,3
Επαγγελματική κατάρτιση	16,38	23,03	296,75	40,6	1.188,3
Υπηρεσίες τοποθέτησης και εύρεσης εργασίας	58,20	47,32	53,12	-18,7	12,3
Με βάση εισοδηματικά κριτήρια (χαμηλά εισοδήματα)	69,15	44,10	14,41	-36,2	-67,3
Παροχές σε χρήμα	69,15	44,10	14,41	-36,2	-67,3
Παροχές σε είδος	0,00	0,00	0,00		

* Αναθεωρημένα στοιχεία

Επεξηγηματικές Σημειώσεις

Σκοπός της έρευνας Ο σκοπός της έρευνας των NET είναι να παρουσιαστούν οι δαπάνες της κοινωνικής προστασίας του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ολοκληρωμένων Στατιστικών Κοινωνικής Προστασίας (ESSPROS), απαλλαγμένες από τους φόρους και τις κοινωνικές εισφορές που πλήρωσαν οι δικαιούχοι τους (συν τυχόν υπολειπόμενες φορολογικές ελαφρύνσεις σχετιζόμενες με τις παροχές του Esspros Core System), ώστε τα στοιχεία να είναι συγκρίσιμα σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Νομικό Πλαίσιο Κανονισμός 458/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και Εφαρμοστικοί Κανονισμοί 110/2011 και 263/2011 της Επιτροπής.

Κάλυψη Καλύπτεται το σύνολο της Χώρας.

Μεθοδολογία Εφαρμόζεται η περιορισμένη προσέγγιση (Restricted Approach) για τον υπολογισμό των Καθαρών Δαπανών Κοινωνικής Προστασίας, η οποία συνοψίζεται ως εξής:

Καθαρές Κοινωνικές Παροχές (περιορισμένη προσέγγιση) = Μικτές Κοινωνικές Παροχές – (Φόροι + Κοινωνικές Εισφορές που πλήρωσαν οι δικαιούχοι για τις παροχές που έλαβαν).

Το ύψος των υποχρεωτικών εισφορών και φόρων που αφαιρείται από το μικτό ποσό της εκάστοτε παροχής υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές φορολόγησης και κοινωνικών εισφορών αντίστοιχα, δηλαδή

Καθαρές Κοινωνικές Παροχές = Μικτές Κοινωνικές Παροχές * (1-AITR-AISCR),

όπου AITR είναι ο μέσος αναλυτικός φορολογικός συντελεστής και AISCR ο μέσος αναλυτικός συντελεστής κοινωνικών εισφορών. Οι υπολογισμοί των AITRs και των AISCRs βασίστηκαν αποκλειστικά στα αποτελέσματα της ετήσιας δειγματοληπτικής έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών των Νοικοκυριών (EU-SILC). Επιλέχτηκαν όλες εκείνες οι περιπτώσεις του δείγματος που λάμβαναν τουλάχιστον μια παροχή για κάθε έτος. Χρησιμοποιήθηκαν οι μεταβλητές της EU-SILC, δηλ. για κάθε περίπτωση του δείγματος το φορολογητέο εισόδημα, οι παροχές που έλαβε (είδος παροχής και αντίστοιχο ποσό) και οι αντίστοιχες κοινωνικές εισφορές, που ο κάθε δικαιούχος πλήρωσε κατά Λειτουργία, ανεξαρτήτως Συστήματος του ESSPROS. Ελήφθησαν υπόψη οι σχετικές σταθμίσεις του δείγματος της έρευνας. Από το φορολογητέο εισόδημα του κάθε δικαιούχου έγινε εκτίμηση του φόρου που αυτός πλήρωσε με βάση τις ισχύουσες φορολογικές κλίμακες του έτους. Οι συντελεστές υπολογίστηκαν σε επίπεδο Λειτουργίας ESSPROS και για όλα τα Συστήματα μαζί αφού δεν υπήρχε δυνατότητα να γίνει επιπλέον διαχωρισμός των δικαιούχων παροχών με βάση την κατανομή των Συστημάτων του ESSPROS. Ο υπολογισμός των AITRs έγινε με τον ακόλουθο τύπο:

$$AITR_i = \frac{\sum_{tu=1}^N I_{tu,i} * C_{tu,i} * TR_{tu,i}}{\sum_{tu=1}^N I_{tu,i} * C_{tu,i}}$$

όπου $i=1, \dots, 8$ λειτουργίες

tu = η μονάδα του δείγματος

$TR_{tu,i}$ = ο φορολογικός συντελεστής της μονάδας tu για την λειτουργία i (φόρος που πληρώνει ανάλογα με το εισόδημα/φορολογητέο εισόδημα)

$I_{tu,i}$ = εισόδημα από την παροχή για τη συγκεκριμένη λειτουργία i

$C_{tu,i}$ = αναγωγικός συντελεστής για τη λειτουργία i για τη συγκεκριμένη μονάδα δείγματος tu και

N = αριθμός μονάδων του δείγματος που λαμβάνουν κοινωνική παροχή

και για τα AISCRs εφαρμόστηκε ο τύπος

$$AISCR_i = \frac{\sum_{tu=1}^N I_{tu,i} * C_{tu,i} * CR_{tu,i}}{\sum_{tu=1}^N I_{tu,i} * C_{tu,i}}$$

όπου $CR_{tu,i}$ = ο συντελεστής κοινωνικής εισφοράς της μονάδας tu για τη λειτουργία i (σύνολο ασφαλιστικών εισφορών για τις παροχές/φορολογητέο εισόδημα)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι μέσοι συντελεστές φορολόγησης (AITR) και κοινωνικών εισφορών (AISCR) που εκτιμήθηκαν για το 2022 βάσει των στοιχείων της έρευνας EU-SILC, για τον υπολογισμό των Καθαρών Κοινωνικών Παροχών κατά ESSPROS.

Λειτουργίες	AITR (Μέσος συντελεστής φορολόγησης)	AISCR (Μέσος συντελεστής κοινωνικών εισφορών)
Ασθένεια	3,541%	4,628%
Αναπηρία	6,465%	2,136%
Γήρας	7,545%	6,149%
Χηρεία	11,196%	3,023%
Οικογένεια/τέκνα	4,389%	0,071%
Ανεργία	2,349%	0,001%

Ο εντοπισμός των κοινωνικών παροχών που υπόκεινται σε φορολόγηση και σε υποχρεωτική κοινωνική εισφορά βασίστηκε σε διαφορετικές πηγές οι οποίες περιλάμβαναν στοιχεία από ασφαλιστικούς φορείς, το MISSOC (Mutual Information System on Social Protection) και την έρευνα EU-SILC.

Αναλυτικά η μεθοδολογία για την καταγραφή των Καθαρών Κοινωνικών Παροχών περιγράφεται στο εγχειρίδιο (manual) της EUROSTAT για το ESSPROS, στο παράρτημα IV το οποίο είναι διαθέσιμο στον παρακάτω σύνδεσμο (link):

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/ks-gq-22-013>

Ορισμοί Ως φόροι εισοδήματος περιγράφονται οι φόροι που επιβάλλονται στα φυσικά πρόσωπα και νοικοκυριά για εισοδήματα που προέρχονται από απασχόληση, εκμετάλλευση περιουσίας, κοινωνικές παροχές κτλ. (Βλέπε ορισμός ESA φόρων εισοδήματος, D.51)

Ως κοινωνικές εισφορές ορίζονται οι υποχρεωτικές εισφορές που πληρώνονται από τους δικαιούχους στα συστήματα κοινωνικής προστασίας με σκοπό να αποκτήσουν ή να διατηρήσουν το δικαίωμα να λαμβάνουν κοινωνικές παροχές

Παραπομπές Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία καθαρών δαπανών Κοινωνικής Προστασίας από το 2000-2023 παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ στην ενότητα Πληθυσμός και Κοινωνικές Συνθήκες και συγκεκριμένα στον παρακάτω σύνδεσμο:

<https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SHE29>